

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Західноукраїнський національний університет
Освітня програма	22007 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Західноукраїнський національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22007
Назва ОП	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Петрик Ілона Владиславівна, Троян Владислава Ігорівна, Сталінська Олена Вікторівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	26.10.2021 р. – 28.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.wunu.edu.ua/2021-master-2r/>

Програма візиту експертної групи <https://www.wunu.edu.ua/2021-master-2r/>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" для другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" (далі - ОП) у Західноукраїнському національному університеті (далі - ЗУНУ) загалом відповідає критеріям акредитації з оцінкою В. Експертна група (далі - ЕГ) констатує, що ОП розроблена відповідно до стратегії розвитку ЗВО, побудована із залученням стейкхолдерів та відповідає вимогам Стандарту вищої освіти. У ЗУНУ реалізується систематична робота щодо забезпечення належного рівня якості освіти відповідно до стандартів і рекомендацій Європейського простору вищої освіти. Особливої уваги, у межах реалізації ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», заслуговує процес визначення та врахування потреб стейкхолдерів, запровадження звітності щодо моніторингу ОП та ін. ОП є актуальною для ринку освітніх послуг регіону, що підтверджено безпосередньо роботодавцями. Змістове наповнення ОП дозволяє здобувачам отримати необхідні загальні та фахові компетентності, а також досягти визначених програмних результатів навчання. До реалізації в ЗУНУ на ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» залучені НПП, які демонструють високий рівень професійної активності, в тому числі методичної та наукової. ЗВО має розвинену матеріально-технічну базу для підготовки фахівців, а також сприятливе освітнє середовище. Необхідно констатувати достатню відповідність якісному рівню організації освітніх процесів, а саме: проектування цілей ОП; розробка структури та змісту ОП; формування вільного доступу до ОП та визнання результатів навчання; організація навчання і викладання за ОП; контроль знань, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність; забезпечення ОП людськими ресурсами; розроблення і впровадження системи внутрішнього забезпечення якості ОП; формування прозорих та публічних процедур для більш якісного функціонування освітньої програми. Таким чином, за усіма процесами ОП на сьогоднішній день має загальну відповідність. За результатами роботи ЕГ встановлено існування резервів як для удосконалення ОП, так і безпосередньо процесу її реалізації. Урахування рекомендацій ЕГ дозволить реалізувати потенціал успішного функціонування ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» у майбутньому. Загалом ОП має реальні цілі та потенційні можливості для подальшого успішного розвитку.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Цілі ОП відповідають місії та стратегії закладу. Визначена в ОП мета та окреслені ПРН враховують позиції та потреби як здобувачів, так і академічного персоналу та роботодавців. ЕГ відзначає високий рівень та системну роботу гаранта та проектної групи по залученню роботодавців до процесу моніторингу та удосконалення ОП. 2. ОК, які включено до складу ОП, складають логічну взаємопов'язану систему та, загалом, дають можливість досягти заявлених цілей і ПРН. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження здобувачів вищої освіти. ОП має в цілому чітку структуру та логічну послідовність. 3. Правила прийому на навчання за ОП є досить чіткими та зрозумілими. Всі документи, що регламентують правила прийому, знаходяться в публічному доступі. Зміст програми фахових вступних випробувань відповідає рівню вхідних компетентностей, які необхідні для навчання на ОП. 4. Методи та форми навчання в ОП дозволяють ефективно досягти ПРН. Методичне забезпечення всіх навчальних дисциплін наявне в електронному вигляді у вільному для здобувачів онлайн-доступі, належна академічна свобода при трактуванні та вивченні дискусійних положень підтримується викладачами та адміністрацією ЗВО. 5. Реалізація ОП забезпечена внутрішніми нормативними документами, що чітко регламентують систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Ефективна система перевірки на плагіат в системі "Unicheck" наукових робіт здобувачів і викладачів. Популяризація академічної доброчесності. 6. Реалізацію ОП забезпечує потужний склад НПП, які демонструють високу професійну активність, систематично проходять курси підвищення кваліфікації в інших ЗВО, в т.ч. закордонних, а також стажування в органах державної влади та підприємствах. Вони є активними учасниками міжнародних проєктів, в т.ч. Еразмус+. Сформовано механізм рейтингування та критерії бального оцінювання роботи науково-педагогічного працівника. 7. Стан матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення, в т.ч. для навчання осіб з особливими потребами ЗУНУ визнаний ЕГ як взірцевий. Університет вкладає значні кошти в оновлення технічних засобів навчання. Робота бібліотеки організована на високому рівні. Створена чітка і зрозуміла процедура вирішення конфліктних ситуацій. 8. Створена та продовжує розвиватись багаторівнева система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Налагоджена система зворотного зв'язку з усіма учасниками освітнього процесу. В ЗУНУ в цілому та за даною ОП сформована культура дотримання правил академічної доброчесності на високому рівні. 9. Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу є загальнодоступним та знаходиться у відкритому доступі на сайті ЗУНУ. ЗВО здійснює прозору, зрозумілу та публічну діяльність за освітньою програмою, що створює публічну довіру до його діяльності.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Рекомендовано в процесі подальшого моніторингу при оновленні ОП вивчати досвід не лише університетів Польщі, а і можливості застосування позитивних практик ЗВО інших країн. 2. В ОП відсутні складові біржової діяльності. Пропонується збільшити кількість годин для ознайомлення з тематикою біржової діяльності для відповідності ПРН2 у повній мірі. 3. Для забезпечення можливості формування освітньої траєкторії з "точки зору здобувача вищої освіти" рекомендуємо зменшити мінімальну кількість студентів у групі з вивчення вибіркової дисципліни та в подальшому варіювати цей показник в залежності від кількості контингенту, який буде вступати до ЗВО за обраною ОП. 4. Відсутність загальноуніверситетського каталогу вибіркової дисциплін. Рекомендовано сформувати загальноуніверситетський каталог вибіркової дисциплін. 5. Встановлено недостатній рівень зацікавленості серед здобувачів щодо участі у програмах академічної мобільності, а також недосконалість процедури та обмеженість

можливостей визнання результатів неформальної освіти. Рекомендовано більше долучати студентів до участі у програмах академічної мобільності, в тому числі міжнародної, за допомогою зустрічей з учасниками міжнародних програм, представниками зарубіжних партнерів тощо. Рекомендовано активізувати практику зарахування результатів навчання в неформальній та інформальній освіті здобувачів шляхом безпосереднього залучення здобувачів до участі у неформальних заходах. 6. ОП може бути посилена за рахунок розширення можливості набуття програмних компетентностей професійної підготовки шляхом створення навчально-виробничої лабораторії для учбових цілей. 7. Здобувачі не в достатній мірі проінформовані та не чітко розуміють процедури оскарження результатів поточного і підсумкового контролю та ліквідації академічних заборгованостей. Рекомендація: посилити обізнаність здобувачів щодо процедури оскарження результатів проведення контрольних заходів. 8. Відсутність практики залучення на постійній основі роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять за ОП. Рекомендовано сприяти залученню професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять за ОП на постійній основі. 9. Результати моніторингу ОП та анкетування стейкхолдерів представлені на сайті без зазначення періоду проведення, а також вказання динаміки, без зазначення величини опитуваної фокус групи. Рекомендовано оприлюднювати моніторинг та внесені зміни в ОП у динаміці та відображенні впроваджених змін, вказувати період анкетування та кількість анкетованих стейкхолдерів по відношенню до загальної кількості стейкхолдерів. 10. ЕГ не змогла пересвідчитися щодо коректного дотримання термінів оприлюднення для громадського обговорення проекту ОП та змін до нього на офіційному сайті не пізніше як за 1 місяць до їхнього розгляду. Рекомендовано зазначати дати публікації та/або проведення заходів на сайті Університету, що підвищить загальну інформативність сайту.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Зустріч із фокус-групою керівництва закладом вищої освіти (далі ЗВО) та гарантом, вивчення освітньої програми (далі ОП) 2020 та 2021 років а також Стратегія розвитку Західноукраїнського національного університету (далі ЗУНУ) на 2021-2025 роки (<https://bit.ly/3dQWFjS>) та Концепція освітньої діяльності університету, що задекларована в Статуті університету (<https://bit.ly/3spalGQ>) дозволяють стверджувати, що ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» має чітко окреслену мету, що полягає в "підготовці висококваліфікованих фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, які володіють методологією й інструментальним апаратом в управлінській, науково-дослідній, навчальній, експертно-консалтинговій сферах" та повністю корелює з місією ЗУНУ, а саме зазначену ОП можна визнати як освітньо-наукову платформу, яка передбачає поєднання теоретичних знань з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності та практичних навиків щодо прийняття управлінських рішень з урахуванням інноваційних трендів та ринкових запитів, формування стратегій розвитку бізнесу та сфокусована на формуванні навичок ухвалення рішень на основі оцінювання ринкової кон'юнктури, вибору інноваційних моделей ведення бізнесу, практики діяльності суб'єктів господарювання та їхньої взаємодії з ринковими інституціями. При визначенні мети ОП враховано зазначені у Стратегії пріоритети щодо підготовки фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності у межах спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність". На зустрічі ЕГ із гарантом було підкреслено особливості ОП, які полягають у фокусуванні на логістичних питаннях, інноваційному маркетингу, електронній торгівлі та питаннях захисту інтелектуальної власності, що розробниками було додатково висвітлено в спеціальних компетентностях (далі СК) СК 6-СК 9 та програмних результатах навчання (далі ПРН) ПРН12- ПРН15, які не входять до стандарту (<https://bit.ly/3BFYAaw>). Досягнення ПРН 12- ПРН15 забезпечується за рахунок наступних освітніх компонент (далі ОК): ОК6, ОК7, ОК8, ОК9. Експертна група встановила, що освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії Західноукраїнського національного університету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Експертна група з'ясувала, що у ЗВО створені умови для врахування пропозицій стейкхолдерів (сайт ЗВО): проект ОП, результати обговорення, «Скринька для пропозицій» (<https://www.wunu.edu.ua/master-po-op/>). Зустрічі із фокус-групою науково-педагогічних працівників (далі - НПП), здобувачами освіти, представниками студентського самоврядування та роботодавцями показали, що у ЗВО налагоджений двосторонній зв'язок із стейкхолдерами ОП. Врахування їх інтересів при формулюванні цілей та ПРН проводилось за результатами роботи робочої групи,

зустрічей на розширених засіданнях кафедри, міжкафедральних науково-методичних семінарах, на яких обговорювались елементи та освітні компоненти. З урахуванням документів, що отримала ЕГ на свій запит (п.3 запити) (витяги з прот-в засід-я кафедри підприємництва і торгівлі, рецензії на ОП (<https://bit.ly/3nSKxCR>), та в результаті порівняння ОП, що акредитується, з редакцією ОП до затвердження стандарту з 076 спец-і (<https://bit.ly/3VFYAAw>), ЕГ встановлено, що цілі ОП, ПРН, зміст (ОК) визначаються та реалізуються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів. ЕГ констатувала безпосередню участь у розробці та внесенні пропозицій до ОП роботодавців: зокрема, М. Парій, заступник начальника Карпатського відділу Державної регуляторної служби України, та Ратушняк М.М., директор ТОВ «АНТ», виступили з пропозицією забезпечити набуття здобувачами СК 9, а також сформульовано ПРН 15 та введено ОК 7 «Економіка та управління торговим підприємством». В ОП 2021 р. знайшли відображення пропозиції директора ТОВ «Прогрес» Романишина Р. щодо необхідності формування ПРН 14. Також ЕГ пересвідчилася в наявності відгуків та рецензій на ОП від роботодавців: Дейнека Ю., Романишин Р., Ратушняк М., а також академічної спільноти: д.е.н., проф. Купалової Г., к.е.н., проф. Батенко Л. ЕГ в процесі зустрічей зі здобувачами та студентським самоврядуванням пересвідчилася щодо участі у обговоренні та внесенні пропозицій здобувачами. Так, згідно витягу з протоколу розширеного засідання кафедри підприємництва і торгівлі ЗУНУ №12 від 17.06.2020 р. здобувачем Басюк Л. було запропоновано внесення до навчального плану (далі НП) ОК 2, також вона наголосила на активізації участі студентів у міжнародних проєктах, освітніх програмах, академічній мобільності студентів ОП. Здобувач Тимчук І. запропонувала збільшити перелік вибіркових дисциплін, випускник ОП Чичкевич О. запропонував підсилити формування ПРН 12 через введення відповідних тем до ОК 6 (Витяг з протоколу № 13 від 18. 05.2021 р.). Інтереси академічної спільноти, також враховані: Купалова Г.І. д.е.н., проф. КНУ ім. Т. Шевченка, запропонувала підсилити ПРН 14- ПРН 15 та ввести ОК 7 «Економіка та управління торговим підприємством»; Батенко Л. П., к. е. н., проф., КНЕУ ім. В. Гетьмана запропонувала підсилити формування ПРН 11- ПРН13 через розширення тематики кваліфікаційних робіт ОК 10 «Кваліфікаційна робота». Пропозиції стейкхолдерів були повністю враховані у ОП 2021 року редакції.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

На зустрічах із фокус-групами роботодавцями, НПП та керівниками структурних підрозділів ЗВО було наголошено, що академічна спільнота всіляко долучається до моніторингу ринку праці, тенденцій розвитку спеціальності "Підприємство, торгівля та біржова діяльність". Як зазначено у ВСО "постійно здійснюється моніторинг ринку праці щодо запиту на потенційних підприємців, схильних до провадження власного бізнесу за різними напрямками діяльності, на фахівців-управлінців усіх ієрархічних рівнів у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності шляхом проведення спільних заходів з провідними фахівцями бізнес-сектору у вигляді дискусійних панелей, круглих столів, ділових зустрічей". ЕГ констатує наявність тісного зв'язку з роботодавцями, та врахування їх рекомендацій при оновленні ОП. Під час зустрічі з роботодавцями (зустріч 6) було підтверджено, що НПП ОП активно приймає участь у спільних заходах, конференціях, які дозволяють проаналізувати сучасні тенденції розвитку ринку праці. Роботодавці підтвердили свою готовність приймати на роботу випускників даної ОП. В рецензіях, отриманих на дану ОП від роботодавців та представлених в додатках до ВСО (директора ТОВ "АНТ" Ратушняк М. М., директора ТОВ «Прогрес» Романишина Р. В., начальника Управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради Дейнеки Ю. П.) зазначається актуальність підготовки магістрів за даною ОП та вказується на затребуваність випускників даної ОП. Врахування галузевого та регіонального контексту відбувається під час формування тематики курсових, кваліфікаційних робіт, вибору баз проходження переддипломної практики, а також при проведенні практичних занять. Перелік представлених в ОП СК та ПРН доповнений СК 6-СК9 та ПРН 12-ПРН15, які дозволяють більш поглиблено врахувати тенденції розвитку спеціальності та регіональний контекст. На зустрічах з гарантом та НПП було з'ясовано, що при формуванні ОП було враховано досвід аналогічних програм провідних вітчизняних ЗВО (КНЕУ ім. В. Гетьмана, Поліського національного університету, Одеського національного політехнічного університету). Як результат до деяких ОК (ОК 5, ОК 6, ОК 7) було внесено ряд змістовних доповнень, а також запроваджено ОК з "Стратегія розвитку бізнесу". Серед іноземних освітніх програм у ВСО зазначено ряд закордонних університетів (Познанський економічний університет, Гданський університет) досвід яких враховувався. Як заповірила гарант, "це дало змогу оновити перелік вибіркових дисциплін та дозволило розширити використання освітніх технологій, зокрема симультанних методів, проєктних підходів в освітньому процесі". НПП, які викладають на даній ОП використовують досвід та знання, отримані під час міжнародних стажувань для покращення змістовного наповнення дисциплін та використання сучасних методів навчання. Однак, на думку ЕГ рекомендовано в процесі подальшого моніторингу при оновленні ОП вивчати досвід не лише університетів Польщі, а і можливості застосування позитивних практик ЗВО інших країн.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітньо-професійна програма «Підприємство, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (далі ОП) започаткована в рамках спеціальності 076 «Підприємство, торгівля та біржова діяльність» було затверджено вченою радою Тернопільського національного економічного університету (з вересня 2020 року Західноукраїнського національного університету, надалі – ЗУНУ або Університет) у 2016 р. В ОП 2020 р. та 2021 р.

інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності, ПРН повністю відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом МОН України № 961 від 10.07.2019 року (<https://bit.ly/3qz1NrC>). В ОП до СК та ПРН визначених у Стандарті внесено додаткові СК 6 -СК 9 та ПРН 12-ПРН15, які за твердженням гаранта, відображають спеціальні (фахові) компетентності, що формують унікальність програми. ОП 2020 та ОП 2021 рр. відповідають вимогам 7- го рівня Національної рамки кваліфікацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП відповідають місії та стратегії закладу. Визначена в ОП мета та окреслені ПРН враховують позиції та потреби як здобувачів, так і академічного персоналу та роботодавців. ЕГ відзначає високий рівень та системну роботу гаранта та проектної групи по залученню роботодавців до процесу моніторингу та удосконалення ОП. ОП враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці та галузевого контексту, про що свідчить зацікавленість роботодавців у підготовці фахівців за даною спеціальністю. ОП забезпечує досягнення всіх програмних результатів навчання, запропонованих Стандартом вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рекомендовано в процесі подальшого моніторингу при оновленні ОП вивчати досвід не лише університетів Польщі, а і можливості застосування позитивних практик ЗВО інших країн.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 1.1 - 1.2 та 1.4 та певною мірою узгодженість за підкритерієм 1.3. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, ЕГ робить висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 1, оскільки визначені слабкі сторони не є суттєвими, критично не впливають на відповідність ОП Критерію 1 та можуть бути виправлені у короткі строки згідно із рекомендаціями ЕГ.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

За чинним законодавством щодо навчального навантаження для магістерських освітньо-професійних програм (90 кредитів ЄКСТ), а також за критеріями чинного стандарту вищої освіти відповідної спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (для другого рівня вищої освіти не менше 35% обсягу ОП має бути спрямовано на здобуття загальних та фахових компетентностей, визначених стандартом), ОП повністю відповідає встановленим вимогам. У Загальних відомостях звіту про СО, ЕГ мала можливість ознайомитися з ОП за 2020-2021 н.р. та 2021-2022 н.р. Загальний обсяг ОП відповідає вимогам: обсяг ОП складає 90 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг годин – 2700 (з них, аудиторних – 600 годин (лекційних годин – 345; практичних годин – 195, лабораторних годин – 0) та самостійних – 2100 годин). Переддипломна практика складає 450 годин (15 кредитів), тобто 16,7% загального навантаження. Обсяг кредитів ЄКТС, який відводиться на навчальні дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, складає 25 кредитів (750 годин), тобто 27,7 % загального навантаження. Обсяг окремих ОК в ОП 2020-2021 н.р. знаходиться в межах від 3 до 6 кредитів (від 3 до 5 кредитів в ОП 2021-2022 н.р). Мінімальний обсяг кредитів відведений на вивчення ОК7 «Міждисциплінарна курсова робота». 6 кредитів ЄКТС відведено на вивчення ОК3 «Стратегія розвитку бізнесу» та ОК4 «Управління конкурентоспроможністю продукції», 5 кредитів ЄКТС - ОК1 «Методологія наукових досліджень», ОК2 «Ділові комунікації англійською мовою», ОК5 «Управління інноваційними проєктами» та ОК6 «Обґрунтування управлінських рішень» Зменшення кількості кредитів ЄКТС у 2021-2022 н.р. порівняно з 2020-2021 н.р. було пов'язане із впровадженням ОК7 «Економіка та управління торговим

підприємством». Відповідно на 1 кредит ЄКТС була зменшена кількість кредитів ЄКТС ОК2 «Ділові комунікації англійською мовою», ОК3 «Стратегія розвитку бізнесу», ОК4 «Управління конкурентоспроможністю продукції» та ОК6 «Обґрунтування управлінських рішень». Визначення такого обсягу кредитів для опанування відповідних ОК є достатньо обґрунтованим, виходячи з аналізу силабусів, які розміщені у відкритому доступі (<https://www.wunu.edu.ua/master-feu-op/>). Відповідно, обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження здобувачів вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст аналізованих ОП 2020р. та 2021 р. (http://pt.wunu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/opp_2020.pdf) відповідає предметній області спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та має чітку структуру. У Загальних відомостях звіту про СО, ЕГ мала можливість ознайомитися з НП для денної та заочної форми навчання 2020-2021 н.р. та 2021-2022 н.р., що були сформовані відповідно до ОП. ЕГ переконалася, що ОП, силабуси та робочі програми ОК є доступними для усіх стейкхолдерів і оприлюднені на веб-сторінці ЗВО (<https://www.wunu.edu.ua/master-feu-op/>). Аналіз змісту ОП та її ОК, матриці відповідностей, НП, силабусів дозволив зробити висновок, що ОП має в цілому чітку структуру та логічну послідовність, де міститься обґрунтування профілю ОП, загальна інформація, мета, характеристика, орієнтація, фокус, компетентності, ПРН та інші складові. Обов'язкові ОК, включені до ОП призводять до досягнення ПРН, що відображено через матрицю відповідності. Згідно Структурно-логічної схеми ОП 2020-2021 н.р. у 1 семестрі здобувачі вивчають ОК2 – ОК7; у 2 семестрі ОК1 та ВК1-ВК5, у 3 семестрі ОК8, ОК9. В ОП 2021-2022 н.р. в 1 семестрі викладається на 1 ОК більше, у зв'язку з включенням ОК «Економіка та управління торговим підприємством». Розподіл ОК ОП за семестрами є раціональним з точки зору навчального процесу. ОП демонструє комплексність та взаємопов'язаність ОК та їх чітку спрямованість на досягнення ПРН. Компоненти ОП в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» не в повній мірі відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. Метою ОП визначено підготовку «висококваліфікованих фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, які володіють методологією й інструментальним апаратом в управлінській, науково-дослідній, навчальній, експертно-консалтинговій сферах.» ЕГ зазначає, що, крім дисциплін професійного циклу, ОП передбачає опанування ОК циклу загальної підготовки, що сприяють здійсненню наукових досліджень: ОК1 «Методологія наукових досліджень» забезпечує досягнення ПРН1, ПРН2, ПРН5; ОК2 «Ділові комунікації англійською мовою» - ПРН3, ПРН4. В циклі професійної підготовки, набуття здатності здійснювати управління підприємствами забезпечують ОК3 «Стратегія розвитку бізнесу», ОК4 «Управління конкурентоспроможністю продукції», ОК5 «Управління інноваційними проектами», ОК6 «Обґрунтування управлінських рішень», ОК7 «Економіка та управління торговим підприємством». Однак, в ОП відсутні складові біржової діяльності. Єдина обов'язкова ОК7 «Економіка та управління торговим підприємством» (<https://bit.ly/3mEZfOx>) містить лише 2 години (1 год. лекційну, 1 год. практичну) теми «Біржова торгівля: організація та управління», які відповідають першому (бакалаврському) рівню вищої освіти, а не другому (магістерському).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Під час зустрічей зі здобувачами (зустріч 3), НПП (зустріч 2) підтверджено, що студенти мають змогу формувати власну освітню траєкторію через вільний вибір навчальних дисциплін, тем кваліфікаційної та курсових робіт, що регламентує «Положення про формування вибіркової частини навчальних планів у ЗУНУ» (<https://bit.ly/2ZRfRtV>) та додаток до нього у вигляді «Порядку та умов обрання вибіркового дисциплін» (<https://bit.ly/3o1kYzL>). Положення визначає порядок включення дисциплін по вибору студентів в індивідуальний навчальний план і порядок організації навчального процесу в ЗВО з підготовки за спеціальностями в частині, що стосується дисциплін за вибором. В цьому Положенні також зазначається, що "... для здобувачів ОС "магістр" формуються групи (не менше 15 осіб) та потоки (не менше 45 осіб) за максимальною кількістю здобувачів ВО, які обрали певну дисципліну..." Процедура забезпечення студентом вибору навчальних дисциплін у межах ОП та робочого навчального плану передбачена в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС. ЕГ пересвідчилася, що згідно навчального плану вибіркові компоненти складають 25 %. Підтверджено, що на момент проведення акредитаційної експертизи студенти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін наступним чином: пропонується Каталог вибіркового навчального дисциплін (<https://bit.ly/3ngCTmV>) (30 дисциплін) з яких студенти обирають 5 дисциплін, що відповідають 25 кредитам ЄКТС. Гарною практикою є представлення у відкритому доступі силабусів усіх без виключення дисциплін поданих в каталозі, що дозволяє здобувачу попередньо

ознайомитись із змістом та вимогами щодо опанування вибіркової компоненти. Студенти під час інтерв'ювання підтвердили свою обізнаність з процедурою вибору ОК. На зустрічі з НПП та резервній зустрічі з завідувачем кафедри Собко О.М. встановлено, що ВК вибирається більшістю студентів. Інформацію про ВК та їх зміст студенти дізнаються з відповідних силабусів, після чого у Електронному кабінеті студента проводять вибір. Гарантом ОП було надано відповідний перелік обраних здобувачами ОП дисциплін в 2020 - 2021 рр. З документів, що були надані ЕГ щодо вибору дисциплін у 2020-2021 н. р. та 2021-2022 н. р. студенти обирали ті самі дисципліни 2 роки поспіль: «Комерційна логістика», «Управління енергозбереженням в бізнесі», «Проектний менеджмент», «Ліцензування і патентування в підприємстві». Інші ВК студентами не обиралися, можливо через недостатню поінформованість здобувачів відповідними НПП, що їх проводять. Загальноуніверситетський каталог вибіркового дисциплін у ЗУНУ не створено.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Аналіз ОП та НП 2021-2022 н. р. засвідчив наявність достатнього обсягу кредитів ЄКТС, а саме 15 кредитів ЄКТС (450 годин) тобто 16,7% загального навантаження для практичної підготовки здобувачів, під час якої здобувачі набувають практичні навички, які необхідні для подальшого працевлаштування за спеціальністю. Практична підготовка передбачена у вигляді виробничої практики, яка відбувається в серпні - жовтні з семестру та триває 10 тижнів. Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом проходження ними переддипломної практики, що регулюється Положенням про проведення практики здобувачів ЗУНУ (https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenua/provedennia_praktyky.pdf). Для здобувачів ОП «Підприємство, торгівля та біржова діяльність» підготовлено силабуси (<https://bit.ly/3bCUsgY>) і програма практики (<https://bit.ly/3nMocXq>). Основними базами переддипломної практики є суб'єкти господарювання і суб'єкти підприємства м. Тернополя, Тернопільської області й сусідніх областей. Перелік баз практики, щоденники практики та звіти з практики декількох здобувачів були додатково надані гарантом ОП. Під час зустрічі із здобувачами було підтверджено, що вони мають можливість самостійно обирати базу проходження практичної підготовки або ж скористатись пропозиціями кафедри. На зустрічі з роботодавцями з'ясовано, що вони тісно співпрацюють з ЗВО і є базами практики для студентів (зі слів Ковальчук С. В., представника ТОВ «Пивоварня «Опілля»), серед яких випускники даної ОП (Чичкевич О. І., комерційний директор ТОВ «ТІСО»).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОП, силабусів ОК дозволяє підтвердити наявність умов для набуття здобувачами соціальних навичок. Навчання на ОП дозволяє здобути соціальні навички через освітні компоненти, що формують як основні загальні компетентності (ОК1, ОК2), які розвивають комунікативні компетентності, здатність спілкуватися фаховою іноземною мовою, вміння безконфліктно та продуктивно працювати в команді, здатність творчо й раціонально реалізовувати комплексні завдання у сфері підприємства, торгівлі та біржової діяльності, і опосередковано через вибірково освітні компоненти (ВК1-ВК5). ЕГ виявила, що усі форми та методи навчання, які застосовуються під час викладання, сприяють формуванню соціальних навичок, зокрема, ділові ігри, ситуаційні вправи, підготовка доповідей та участь у наукових заходах, круглих столах, зокрема і в режимі on-line. На зустрічі ЕГ з НПП викладач Рибіна Н.В. пояснила яким чином набуваються соціальні навички у її ОК2 «Ділові комунікації англійською мовою». Наприклад, навички комунікації та лідерства набуваються у темах «Мистецтво презентації як засіб успішної доповіді у сучасному соціумі» та «Основні англомовні жанри письмової комунікації в науково-освітній галузі». (<https://bit.ly/2ZVY7NV>). Експертна група зясувала під час зустрічі зі здобувачами, що набуття здобувачами ОП соціальних навичок відбувається через проведення та презентації наукових досліджень, які проводяться на практичних заняттях, де вони розвивають креативне мислення, вчать працювати в команді, взаємодіяти з різними типами людей, розуміти важливість дедлайнів, приймають участь у ділових іграх та ін. Також на зустрічах з НПП та здобувачами було зазначено, що набуття соціальних навичок здобувачами ОП відбувається в межах вибіркового дисциплін. Під час зустрічі ЕГ з адміністративним персоналом (зустріч 5), було з'ясовано, що в ЗУНУ діє Навчально-науковий інститут комунікацій, у структурі якого функціонують: Школа перемовин, Школа міжнародних комунікацій, Школа професійного розвитку «АКМЕ», Школа стресостійкості та Психологічна служба ЗУНУ. Директор Навчально-наукового інституту комунікацій Коваль О. Є. та представник Навчально-наукового центру інноваційного розвитку та тренінгів Борисяк О. В. розповіли про безкоштовні проекти та тренінги, що проводяться їхніми структурами у ЗВО та забезпечують набуття соціальних навичок здобувачами та НПП ЗВО. Такі курси є безкоштовними або із знижкою для здобувачів та НПП.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

За даною ОП професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до навчального плану ОП загальний обсяг становить 2700 год. / 90 кредитів. У структурі аудиторних годин (600 год.) 57,5% припадає на лекції (345 год.), на практичні заняття – 32,5% (195 год.), консультації та індивідуальна робота становить 10%, 2100 год. для самостійної роботи студентів. Переддипломна практика охоплює 450 год. (15 кредитів), тобто 16,7% від загальної кількості кредитів на ОП (https://www.wunu.edu.ua/opp/feu/opus_program/pidpruemnutstvo_torgivla_ta_birgova_dialnist_mag.pdf). Така структура відображає практичне спрямування ОП та індивідуалізацію освітньої траєкторії. Для з'ясування завантаженості здобувачів по даній ОП застосовуються заходи: систематичне опитування студентів у формі бесіди протягом навчання та під час спілкування з кураторами тощо. У звіті про СО зазначено, що основними проблемами були: відсутність у здобувачів досвіду з організації та раціонального розподілу часу самостійної роботи; недостатнє використання внутрішніх ресурсів університету для самонавчання, труднощі, пов'язані з вимушеною формою дистанційної освіти (<https://www.wunu.edu.ua/ensuring-the-quality-of-education/>). Для вирішення цих проблем вживаються такі заходи: у межах вивчення навчальних дисциплін організуються бесіди-тренінги з тайм-менеджменту, використання корпоративних ІТ-ресурсів і платформ для дистанційного навчання (Moodle, Zoom). Ця інформація була підтверджена на зустрічі із здобувачами, зустрічі з НПП та зустрічі з адміністративним персоналом Керівником психологічної служби Надвичинною Т. Л.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За дуальною формою у класичному розумінні навчання за цією ОП не здійснюється. Проте в ЗУНУ розроблено "Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в ЗУНУ" (https://www.wunu.edu.ua/pdf/public_inf/pologenya-pro-dualna-osvta1.pdf) (Протокол №2 від 30.09. 2020 р.), яке висвітлює питання організації, порядку, реалізації та фінансового забезпечення дуальної освіти в ЗУНУ. Як було зазначено на зустрічах з гарантом, роботодавцями та керівництвом закладу, здійснюється активна робота щодо залучення практиків-професіоналів до співпраці, до надання баз практики здобувачам з можливим подальшим працевлаштуванням.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОК, які включено до складу ОП, складають логічну взаємопов'язану систему та, загалом, дають можливість досягти заявлених цілей і ПРН. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження здобувачів вищої освіти. Навчальний план сформований відповідно до ОП. Аналіз змісту ОП та її ОК, матриці відповідностей, НП, силабусів на 2021-2022 н.р. дозволив зробити висновок, що ОП має в цілому чітку структуру та логічну послідовність, де міститься обґрунтування профілю ОП, загальна інформація, мета, характеристика, орієнтація, фокус, компетентності, ПРН та інші складові. Студенти мають змогу формувати власну освітню траєкторію через вільний вибір навчальних дисциплін, тем кваліфікаційної та курсових робіт, та проінформовані про їх зміст і процедуру вибору. Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом проходження ними переддипломної практики. Реальний обсяг навантаження здобувачів встановлюється ЗО відповідно до потреб здобувачів, моніториться і корегується у випадку виявлених проблем.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В ОП відсутні складові біржової діяльності. Пропонується збільшити кількість годин для ознайомлення з тематикою біржової діяльності у напрямку виявлення та аналізу її проблематики для відповідності ПРН2 у повні мірі. Для забезпечення можливості формування освітньої траєкторії з "точки зору здобувача вищої освіти" рекомендуємо зменшити мінімальну кількість студентів у групі з вивчення вибіркової дисципліни та в подальшому варіювати цей показник в залежності від кількості контингенту, який буде вступати до ЗВО за обраною ОП. Відсутність загальноуніверситетського каталогу вибіркового дисциплін. Рекомендовано сформувати загальноуніверситетський каталог вибіркового дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 2.1, 2.2, 2.5, 2.6, 2.7 та певною мірою узгодженість за підкритеріями 2.3, 2.4. В цілому структура та зміст ОП розроблена таким чином, щоб здобувачі вищої освіти могли досягти цілей і запланованих результатів навчання за даною ОПП. Структура ОП дозволяє здобувачу вищої освіти досягти результатів навчання завдяки структурованій пропозиції вибіркового навчальних дисциплін. На зустрічі із здобувачами встановлено, що рівень їх задоволеності є високим і ніяких побажань щодо покращення ОПП, окрім повернення до очної форми навчання, що пов'язане з пандемією, вони не мають. ОП у контексті Критерію 2 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

ЕГ у процесі ознайомлення з офіційним сайтом Західноукраїнського національного університету, зустрічами зі здобувачами та відповідальним секретарем приймальної комісії Шашкевич О. Л. встановлено, що правила прийому на навчання за освітньою програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» оприлюднені на офіційному сайті ЗУНУ у вкладці «Вступна компанія – Правила прийому» (<https://pk.wunu.edu.ua/>), є чіткими та зрозумілими для вступників та не містять дискримінаційних положень. Інформація щодо вступу та необхідних документів є досить доступною, адже подана на головній сторінці шляхом винесення окремого значка «ВСТУПНА КОМПАНІЯ», що забезпечує безперешкодний доступ до неї абітурієнтів. Загалом пошук інформації щодо вступної кампанії за даною ОП є досить доступним та охоплює весь перелік питань, які можуть виникнути в абітурієнта. Програма фахового вступного випробування зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» на ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для здобуття освітнього ступеня магістр, яка затверджена головою Приймальної комісії 18.02.2021 року (<https://goo.su/8usc>) представлена у відкритому доступі та забезпечує безперешкодний доступ всім абітурієнтам. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти, останні засвідчили, що умови вступу до ЗУНУ у повній мірі були подані на офіційному сайті та не представляли труднощів при ознайомленні з ними. Вся необхідна інформація є доступною, на сайті забезпечено швидкий доступ до неї. Окрім того, останні відмітили, що консультативну допомогу відносно вступу на освітньо-кваліфікаційний рівень за даною ОП надавали НПП, які викладають на цій ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

ЕГ засвідчує, що Правила прийому на навчання за освітньою програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» подано за посиланням <https://www.wunu.edu.ua/master-feu-op/> і повністю враховують особливості даної ОП. Програма вступних випробувань переглядається щорічно та розміщується на сайті ЗУНУ (<https://goo.su/8usc>). В межах програми зазначено перелік тем, які виносяться на вступне випробування з фаху. Вступні фахові випробування передбачають теоретичні питання із комплексу фахових дисциплін таких як: «Економіка та організація торгівлі», «Підприємництво», «Ринкова інфраструктура», які, на думку ЕГ, цілком відображають предметну область спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Правила містять рекомендовану літературу. Проте відсутні критерії оцінювання. Відповідний розділ рекомендується додати в Програму фахового вступного випробування, що суттєво допоможе вступникам у розумінні формування загальної оцінки. На основі отриманої інформації слід зробити висновок про те, що правила прийому на навчання в цілому враховують особливості даної ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти за програмами внутрішньої та міжнародної академічної мобільності, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ (https://www.wunu.edu.ua/pdf/public_inf/pologenyu-pro-organizatsiuosvitnogo-protsesy1.pdf), зокрема у змісті підрозділу 10. «Трансфер кредитів». Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здійснюється згідно із Положенням про порядок перезарахування результатів навчання в ЗУНУ, яке затверджено протоколом № 2 від 30.09.2020 р. (https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenyu/poriadok_perezarahyvannia_zunu.pdf). Документи оприлюднені на сайті Університету у розділі «Публічна інформація – Організація освітнього процесу». Правила є простими та зрозумілими. Результати опитувань у фокус-групах свідчать про поінформованість щодо таких можливостей однак присутній низький рівень залучення здобувачів. На основі отриманої інформації слід зробити висновок про те, що правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час

академічної мобільності в цілому є досить чіткими та зрозумілими, проте варто відзначити недостатній рівень зацікавленості серед здобувачів у таких можливостях.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час проведення акредитації ЕГ встановила, що процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті визначена Положенням про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу в ЗУНУ (https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenuya/neformalny_ta_informalny.pdf). Визнання результатів навчання відбувається на підставі документа, наданого студентом, із переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та зазначенням системи оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку в навчальному закладі; на підставі підтверджуючих документів щодо здобутих знань за програмами неформальної освіти (сертифікату, кваліфікаційного свідоцтва тощо), що є підставою для зарахування окремої лабораторної роботи, теми лекційного чи практичного заняття, змістового модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни, якщо програма неформальної освіти відповідає робочій програмі навчальної дисципліни. Розпорядженням першого проректора створюється комісія, яка визначає можливість визнання, форми та строки проведення атестації для визнання результатів навчання набутих у неформальній або інформальній освіті. До комісії входить декан/директор або заступник декана/директора, завідувач випускової кафедри або гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач; провідні науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті. Визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. При цьому визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми (ОП) передбачено вивчення дисципліни, що перезараховується. У разі підвищення кваліфікації шляхом неформальної або інформальної освіти слухачу може видаватися сертифікат із зазначенням кількості годин, кредитів ЄКТС, компетентностей, перевірки рівня знань та результатів навчання. Практик застосування визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Під час проведення акредитації ЕГ встановила, що Правила прийому на навчання за ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» у ЗУНУ є досить чіткими та зрозумілими. Всі документи, що регламентують правила прийому, знаходяться в публічному доступі. Зміст програми фахових вступних випробувань відповідає рівню вхідних компетентностей, які необхідні для навчання на ОП. Університет має чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ рекомендує більше долучати студентів до участі у програмах академічної мобільності, в тому числі міжнародної, за допомогою зустрічей з учасниками міжнародних програм, представниками зарубіжних партнерів тощо. Рекомендовано активізувати практику зарахування результатів навчання в неформальній та інформальній освіті здобувачів шляхом безпосереднього залучення здобувачів до участі у неформальних заходах. Також ЕГ рекомендує переглянути процедуру і умови визнання результатів неформальної освіти, включивши в перелік можливостей вибіркові компоненти та окремі теми в рамках дисциплін, а також визнання результатів навчання отриманих під час проходження курсів на відкритих, загальнодоступних платформах таких як Prometheus, Coursera тощо.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За результатами акредитаційної експертизи, експертна група вважає, що ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 3.1, 3.2 та певною мірою узгодженість за підкритеріями 3.3 та 3.4. Саме здійснення заходів рекомендаційного характеру дасть змогу підвищити активність залучення студентів до програм академічної

мобільності та використання альтернативних ресурсів отримання знань і навичок, що сприятиме формуванню широкого спектру знань та компетентностей майбутніх випускників, на чому наголошували стейкхолдери.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Основні форми та методи навчання ЗВО наведені в розділі 13 «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://bit.ly/3wd5000>). Зокрема, в більшій мірі використовуються традиційні форми – лекції, семінарські і практичні заняття, консультації; в меншій мірі інноваційні форми і методи – робота в групах, тренінги, ділові ігри, кейс-методи та інші. Такі висновки ЕГ зробила після опрацювання силабусів та зустрічі з фокус-групами здобувачів та НП. Методи та форми навчання дозволяють ефективно досягти ПРН, що представлено в Таблиці з Додатку Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання. Під час зустрічі із здобувачами та НП встановлено, що для врахування думки здобувачів щодо визначення їх рівня задоволеності методами навчання і контролю проводиться анкетування (https://www.wunu.edu.ua/pdf/public_inf/anketa-sdn_magstr.pdf). Анкетування проводиться після вивчення конкретних навчальних дисциплін, або вибірково під час навчального семестру. Також на запит ЕГ гарантом ОП були представлені зразки ККР та підсумкові роботи студентів. Методичне забезпечення всіх навчальних дисциплін наявне в електронному вигляді у вільному для здобувачів онлайн-доступі, в чому мала можливість пересвідчитися експертна група і що підтверджує наявність студентоцентрованого підходу. Учасники зустрічей із здобувачами та Студентським самоврядуванням підтвердили, що належна академічна свобода при трактуванні та вивченні дискусійних положень підтримується викладачами. Здобувачі підтвердили, що адміністрація ЗВО є відкритою до їх побажань та зауважень. Дистанційне навчання здійснюється за допомогою ресурсів Moodle та Zoom.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Учасників освітнього процесу на початку вивчення освітнього компонента за ОП надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку оцінювання. Робочі програми навчальних дисциплін, силабуси затверджуються до початку навчального року та знаходяться на сайті ЗУНУ у вільному доступі, у системі Moodle та на кафедрі у паперовому форматі. ЕГ мало змогу переконатися у наявності відповідних документів під час перегляду сайту ЗВО, кількадевному доступу до системи Moodle та перегляду матеріально-технічного забезпечення, а саме огляду кафедри та її документації. Інформування викладачів відбувається наступним чином: зміст освітніх компонентів ОП обговорюється на засіданнях кафедри, ухвалюється групою забезпечення спеціальності, затверджується Першим проректором, оприлюднюється на сайті ЗВО. Інформування здобувачів реалізується у такий спосіб: освітні компоненти ОП наявні у вільному доступі на сайті ЗВО в силабусах та робочих програмах ОП (<https://www.wunu.edu.ua/master-feu-op/>); викладачі повідомляють здобувачів на першому занятті щодо методів та критеріїв оцінювання. Порядок і критерії оцінювання визначаються п. 8 Положення про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/3wd5000>) та конкретизуються в робочих програмах навчальних дисциплін, анотаціях та/або силабусах (<https://www.wunu.edu.ua/master-feu-op/>). Дана інформація була підтверджена здобувачами та НПП на зустрічах з ЕГ.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО поєднує освітній процес та дослідження. НПП, що забезпечують викладання на ОП беруть участь у конференціях, семінарах, круглих столах тощо, мають наукові публікації, в тому числі в наукометричних базах Scopus і Web of Science. Про це свідчать Таблиця 2 «Зведена інформація про викладачів» у звіті про СО. Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ здобувачі ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» беруть участь у заходах з освітньої та наукової діяльності, що проводяться в Університеті, в тому числі є активними учасниками наукового гуртка «Ідея-стартап-бізнес», а також беруть участь у тренінгах зі спеціальності, в конкурсах студентських робіт на регіональному та всеукраїнських рівнях. Зокрема, здобувачі Ірина Буртняк, Євген Білан та Вікторія Вальчук взяли участь у V Ювілейній науково-практичній конференції студентів та молодих вчених з міжнародною участю «Актуальні проблеми економіки, підприємництва та управління на сучасному етапі» 24.11.2020; здобувач Ірина Буртняк взяла участь у Міжнародній студентській науково-практичній конференції «Сучасні парадигми іншомовної бізнес комунікації: передові міжнародні комунікації та міжкультурна інтеграція» 23.04.2021. Відповідні підтвердження (сертифікати участі та статті) були надані Гарантом ОП на запит ЕГ. Здобувачі ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» беруть участь у зборі та аналізованні даних для науково-дослідних робіт: «Консультавання з питань комерційної діяльності», що виконувала кафедра підприємництва і торгівлі відповідно до договору ПМ-47-2019 від 01 серпня 2019 р.; «Науково-прикладне консультування в частині новелізації напрямів розвитку громадських організацій», що виконувала кафедра підприємництва і торгівлі

відповідно до договору ПМ-28-2020 від 15 червня 2020 р.; «Наукове консультування з підвищення екологічної грамотності в напрямку розвитку підприємництва», що виконує кафедра підприємництва і торгівлі відповідно до договору ПТ-23-2021 від 09 березня 2021 р.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Механізм оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі в ЗВО відпрацьований. Методичне забезпечення навчальної дисципліни, визначення достатнього компетентнісного рівня викладача, який забезпечує її викладання, покладається на випускову кафедру і групу забезпечення спеціальності. Для урахування специфічних потреб підготовки здобувачів за різними спеціальностями науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання дисциплін, зобов'язані погоджувати зміст навчально-методичних комплексів з відповідною групою забезпечення спеціальності. У ЗУНУ функціонує Навчально-науковий центр моніторингу якості освіти та методичної роботи, до функцій якого входить перегляд та оцінка рівня оновлювання освітніх компонентів та виконання таких процедур забезпечення якості освітнього процесу. Оновлення ОК відбувається наприкінці попереднього семестру за ініціативою лектора з урахуванням пропозицій стейкхолдерів. Щорічно перегляд змісту ОК обговорюється на засіданнях кафедри підприємництва і торгівлі та схвалюється групою забезпечення спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (керівник, д-р екон. наук, доцент О. М. Собко). НПП, які викладають на даній ОП використовують досвід та знання, отримані під час міжнародних стажувань для покращення змістовного наповнення дисциплін та використання сучасних методів навчання. Викладачі за ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» оновлюють зміст ОК ОП, враховуючи тенденції ринку праці та сучасні практики галузі підприємництва та торгівлі через консультації з роботодавцями, що було підтверджено роботодавцями та Першим проректором Шинкариком М. І. на зустрічі з експертною групою. Також викладачі оновлюють рекомендовану літературу ОК, в тому числі актуальну з 2021 року вітчизняних та іноземних джерел, що видно з огляду силабусів ЕГ. Гарантом ОП надано документальні підтвердження перегляду та оновлення змісту навчальних дисциплін (Протокол №13 від 18.05.2021) та Аналітичний звіт (https://www.wunu.edu.ua/opp/analit_zvit/magistr/076_ptbd_m.pdf). Зокрема, в ОП було введено ОК7 «Економіка та управління торговим підприємством». Перегляд ОП проводиться щороку.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗУНУ має укладені чисельні угоди із низкою закордонних університетів (Вроцлавський економічний університет, Познанський економічний університет, Гданський університет, Лодзький Технологічний університет (Республіка Польща)). Студенти, які навчаються на ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» в межах академічної мобільності на підставі двосторонніх Договорів про міжнародну співпрацю мають можливість проходити семестрове навчання в Вроцлавському економічному університеті та Познанському економічному університеті (Республіка Польща). Під час зустрічі зі здобувачами здобувач Євген Білан підтвердив, що брав участь у семестровому навчанні в Вроцлавському економічному університеті, але будучи студентом бакалавром. На жаль, жоден зі студентів даної ОП другого рівня (магістр) не брав участі в програмах академічної мобільності. Завідувач кафедри Ольга Собко в межах академічної мобільності була координатором від ЗУНУ в міжнародному проєкті «International Mobility – opportunity and problem. Proper Preparation for Studying at a Foreign University» (09.2018-06.2021). Інші НПП не брали участі в програмах академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Методи та форми навчання в ОП дозволяють ефективно досягти ПРН. Для врахування думки здобувачів щодо визначення їх рівня задоволеності методами навчання і контролю проводиться анкетування. Методичне забезпечення всіх навчальних дисциплін наявне в електронному вигляді у вільному для здобувачів онлайн-доступі, належна академічна свобода при трактуванні та вивченні дискусійних положень підтримується викладачами, адміністрація ЗВО є відкритою до їх побажань та зауважень. ЗВО поєднує освітній процес та дослідження, через участь НПП у конференціях, семінарах, круглих столах та публікаціях; здобувачів у заходах з освітньої та наукової діяльності, що проводяться в Університеті, а також тренінгах зі спеціальності, в конкурсах студентських робіт на регіональному та всеукраїнських рівнях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Здобувачі ОП не беруть участь у неформальній освіті та програмах міжнародної академічної мобільності. Рекомендується заохочувати здобувачів до участі у відповідних очних чи онлайн програмах, наприклад, діючих в ЗВО Школи професійного розвитку «АКМЕ» та Навчально-наукового центру інноваційного розвитку та тренінгів,

міжнародних партнерів ЗВО чи безкоштовних онлайн курсів Prometheus через поінформованість про проведення заходів та їх переваги. ОП може бути посилена за рахунок розширення можливості набуття програмних компетентностей професійної підготовки шляхом створення навчально-виробничої лабораторії для учбових цілей.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.3 та певною мірою узгодженість за підкритерієм 4.4. Форми та методи навчання і викладання загалом сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН, здобувачам надається інформація щодо змісту ОК, порядку та критеріїв оцінювання, аспекти поєднання навчання і досліджень. ОП у контексті Критерію 4 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

ЕГ встановлено, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання по окремих компонентах освітньої програми є уніфікованими, розробленими у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ (https://www.wunu.edu.ua/pdf/public_inf/pologenya-proorganizatsiu-osvitnogo-protsesu1.pdf) та оприлюднені для студентів в робочій навчальній програмі дисципліни. Перед початком занять студенти отримують доступ до робочих навчальних програм через систему дистанційного навчання Moodle. Під час спілкування зі студентами встановлено, що перед початком вивчення дисципліни викладач знайомить студентів також в усній формі із системою оцінювання. На сайті університету розміщено у відкритому доступі всі нормативні документи, які регламентують застосування в університеті розробленої системи оцінювання. Оцінювання знань здійснюється паралельно за 4-бальною національною шкалою і за 100-бальною накопичувальною шкалою ЄКТС. У автоматизованій системі кожний здобувач ЗУНУ має можливість отримати інформацію про його успішність.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Під час проведення акредитації ЕГ встановила, що форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам стандарту вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим (магістерським) рівнем, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 р. № 961. Нормативні форми атестації визначаються освітньою програмою. Відповідно до освітньо-професійної програми атестація здобувачів вищої освіти відбувається у формі захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи (в обсязі 15 кредитів) відповідно до затвердженої протоколом Вченої ради ЗУНУ № 9 від 26.05.2021 року ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановлено, що правила проведення контрольних заходів регулюються розробленими в університеті положенням про організацію освітнього процесу та порядком оскарження результатів підсумкового контролю студентів університету. Процедури розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання є чітко прописаними у вищеназваних положеннях, є зрозумілими та передбачають чіткі процедури оскарження результатів оцінювання. У разі наявності заборгованості студент має можливість перескласти іспит (залік) з дисципліни. У разі необхідності повторного перескладання іспиту (заліку) деканом створюється комісія задля забезпечення об'єктивності оцінювання. Іспит проводиться двома викладачами, які підписують екзаменаційну відомість, що забезпечує об'єктивність оцінювання знань студентів. У випадках конфліктних ситуацій студент має можливість подати заяву,

на підставі якої деканом створюється комісія для приймання іспиту (заліку), що забезпечує прозорість і запобігає упередженості в оцінюванні знань студента. Контроль за дотриманням процедур проведення іспиту проводиться відповідальними особами (завідувач кафедри, декан, проректор). Процедура розгляду звернень здобувачів щодо оцінювання за результатами поточного і семестрового контролю та підсумкової атестації чітко прописані у Положенні про організацію освітнього процесу в ЗУНУ. Під час спілкування ЕГ зі студентами у фокус-групі скарг від студентів щодо необ'єктивного оцінювання не надходило. Під час спілкування із здобувачами даної ОП, ЕГ встановила, що здобувачі освідомлені про можливість оскарження результатів поточного і підсумкового контролю, але не в достатній мірі проінформовані та не чітко розуміють процедури оскарження результатів поточного і підсумкового контролю та ліквідації академічних заборгованостей.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Під час проведення акредитації ЕГ встановила, що принципи академічної доброчесності імplementовані в освітній процес на рівні університету через розроблені та оприлюднені документи: Положенні про організацію освітнього процесу (<https://www.wunu.edu.ua/organization-of-the-educational-process/>), Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<https://www.wunu.edu.ua/news/academic-integrity/>), Концепції протидії плагіату, Етичному кодексі, Положенні про комісію з доброчесності та наукової етики, Положенні про групу сприяння академічній доброчесності, Кодексі академічної доброчесності (<https://www.wunu.edu.ua/news/academicintegrity/>). Під час зустрічей зі здобувачами, з'ясовано, що вони знають про поняття академічної доброчесності. Популяризація цього принципу відбувається під час кураторських годин, спілкування з керівниками курсових робіт, під час участі у роботі наукових гуртків, публікації матеріалів дослідження. В ході опитування студентів було визначено, що вони добре розуміють, що таке доброчесність і які форми її недотримання існують та які наслідки можуть бути в цьому разі. Експертна комісія зазначає, що під час опитування здобувачів вищої освіти та НПП було з'ясовано, що популяризація академічної доброчесності у ЗВО здійснюється шляхом інформування, консультацій та перевірки робіт на плагіат. Питанням академічної доброчесності приділяється значна увага в контексті загального процесу забезпечення якості освіти. Це підтверджено під час спілкування з викладачами, студентами, керівництвом та адміністративним персоналом університету. Для протидії академічному плагіату в університеті використовується програма автоматизованої перевірки на рівень текстових запозичень Unicheck. Централізовано через систему Unicheck перевіряються тільки кваліфікаційні магістерські роботи. Інші види письмових робіт проходять експертизу на підставі перевірки доступними безкоштовними сервісами. Також в Університеті створена комісія з доброчесності та наукової етики, а також група сприяння академічній доброчесності. Виявлених фактів порушення академічної доброчесності з боку викладачів та здобувачів вищої освіти в університеті не було, тому ситуацій щодо реагування на такі порушення не було представлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Під час проведення акредитації ЕГ встановила, що реалізація ОП забезпечена внутрішніми нормативними документами, що чітко регламентують систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Це дозволяє запобігати конфліктним ситуаціям і чітко дотримуватись встановлених процедур при апеляціях та ліквідації академічних заборгованостей. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. У ЗУНУ визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. ЗВО популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Політика дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти імplementована до системи внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності ЗУНУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ встановлено під час спілкування зі здобувачами даної ОП, що здобувачі освідомлені про можливість оскарження результатів поточного і підсумкового контролю, але не в достатній мірі проінформовані та не чітко розуміють процедури оскарження результатів поточного і підсумкового контролю та ліквідації академічних заборгованостей.

Рекомендуємо посилити обізнаність здобувачів щодо процедури оскарження результатів проведення контрольних заходів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За результатами акредитаційної експертизи, експертна група вважає, що ОП в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за Критерієм 5: форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, а також оприлюднюються заздалегідь; форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти; у закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Беручи до уваги всю цілісність встановлених фактів (сильних сторін, позитивних практик, слабких сторін, недоліків) та їх контексту, такі чинники, як принципи поваги до автономії закладу, врахування контексту та позицій стейкхолдерів, відносний вплив недоліків на відповідний аспект якості освітньої програми та наявність в закладі підходу, орієнтованого на вдосконалення, експертна група вважає можливим стверджувати про наявність загалом відповідності освітньої програми критерію 5 при наявності недоліків, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертною групою встановлено, що академічна та професійна кваліфікація викладачів є достатньою та дає змогу забезпечити всі цілі та програмні результати ОП. Всі НПП мають відповідну фахову освіту та/або наукову спеціальність. Для реалізації даної ОП задіяно 9 викладачів, а саме: доктор економічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри підприємництва і торгівлі Собко О. М. (ОК1, ОК4, ОК 5, ОК 6); к.е.н., доцент Бойчик І. М. (ОК 7 та ВК "Проектний менеджмент", ВК "Ліцензування і патентування у підприємстві"); к.е.н., доц. Турчин Л. Я. (ОК 3); к. ф. н., доцент Рибіна Н.В. (ОК2), Інші викладачі задіяні у викладанні вибіркового компонента ОП: к.е.н., доц. Спьяк Г.І. (ВК "Комерційна логістика"), к.е.н., доц. Смерека С. Б. (ВК "Управління енергозбереженням в бізнесі"); кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Маляр Н. С. викладає ВК "Фізична рекреація". Всі НПП мають високий рівень професійної активності, в тому числі методичного та наукового характеру. Переважна більшість мають публікації, що індексуються міжнародними наукометричними базами Scopus та/або WoS, значна частина є авторами та співавторами підручників та навчальних посібників. Всі НПП мають наукові публікації, які за змістом відповідають навчальним дисциплінам, що ними викладаються. Частина викладачів мають досвід практичної діяльності. Із дев'яти викладачів, які працюють на ОП, 44 % мають сертифікат В2 про рівень володіння іноземною мовою (4 викладача) або диплом викладача англійської мови (один викладач); 100% - доцентів; 11% - докторів наук, 89% - кандидатів наук; 78% жінок, 28% - чоловіків; за віком: до 35 років - 23%, 36-50 років - 33 %, понад 50 - 44 %. Науковими керівниками кваліфікаційних магістерських робіт відповідно до наказу призначено викладачів із науковим ступенем. Гарант ОП, Бойчик І. М. є членом НМК 6 «Підприємство, торгівля та біржова діяльність» МОН України (наказ МОН України №582 від 25.04.2019 р.).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ЕГ засвідчує, що конкурсний добір викладачів є прозорим і спрямований на забезпечення успішної реалізації ОП. Процедура конкурсного добору регулюється Статутом ЗУНУ (<https://bit.ly/3zpa1GQ>), Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників. На офіційному сайті висвітлюються оголошення щодо конкурсного відбору (<https://bit.ly/3doRUoY>). За результатами зустрічі з керівництвом університету (зустріч 1), НПП (Зустріч 2) та із представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів (зустріч 7) встановлено, що процедура проведення конкурсу є прозорою, а відношення до претендентів на вакантні посади – рівнозначним. Як зазначила начальниця відділу кадрів ЗУНУ Гродська О.С., при укладанні контрактів, враховуються результати рейтингу та оцінювання НПП. В ЗУНУ розроблені критерії та норми бального оцінювання науково-педагогічного працівника ЗУНУ (<https://bit.ly/3mQIRZN>). В них враховуються різні види діяльності, в т.ч. науково-дослідна робота, навчальна, методична та організаційна робота, а також наведено перелік додаткових критеріїв, та балів, які вони надають. Визначені критерії та норми є зрозумілими та прозорими.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Ознайомлення з ОП дає підстави стверджувати, що до її розробки на регулярній основі долучаються роботодавці, зокрема в засіданнях групи забезпечення роботодавці приймають активну участь, доказом чого є надані за запитом ЕГ витяги з протоколів розширеного засідань кафедри підприємництва і торгівлі ЗУНУ (роботодавців та здобувачів) за період 2020 – 2021 рр. (Відповідь 3 на запит в кабінеті справи). Під час зустрічі із роботодавцями їх участь у забезпеченні освітнього процесу підготовки здобувачів освіти за даною ОП була підтверджена. За їх словами вони мали змогу ознайомитися з основними положеннями ОП на етапі її планування, а також мають можливість обговорювати її з гарантом ОП. Проекти ОП викладаються для обговорення на сайті в рубриці «Публічне обговорення» (<https://bit.ly/3waHo6I>). Станом на момент роботи ЕГ за даною ОП в доступі є проект ОП 2021 року (<https://bit.ly/3bAMmia>), а також результати його обговорення у вигляді аналітичного звіту (<https://bit.ly/3wbhLlB>). В даній вкладці є можливість надати рекомендації в Скриньці для пропозицій. Роботодавці на зустрічі 6 констатували високий рівень підготовки здобувачів та рівень професійності НПП. Дейнека Ю.П., начальник Управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради; Ковальчук С. В., головний бухгалтер ТОВ "Пивоварня "Опілля"; Чичкевич О. І., комерційний директор ТОВ "ТІСО" поділились досвідом щодо забезпечення здобувачів базами практики на своїх підприємствах. Заступник начальника Карпатського відділу ДРС Михайло Парій підтвердив на зустрічі свою участь у проведенні атестації здобувачів вищої освіти даної ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Як зазначено у ВСО, до аудиторних занять за данною ОП залучаються професіонали-практики, експерти галузі та представники роботодавців. Гарант ОП, Бойчик І. М., є діючим директором (за сумісництвом на 0,5 ст.) ТОВ «Юнісофтлаб» з лютого місяця 2020 року. На запит ЕГ (пункт 18) було надано підтвердження такого залучення, зокрема, 30.10.2020 р. для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» відбулася on-line лекція від Голови правління Української міжбанківської валютної біржі, Голови наглядової ради ЗУНУ, доктора економічних наук, професора Гулея А.І. на тему: «Основи цифрової економіки» (<https://bit.ly/3k68iGB>); 19. 03. 2019 р. відбулась зустріч студентів спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" із заступником начальника відділу правопросвітництва та надання безоплатної правової допомоги Тернопільського місцевого Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Максимюк І. (<https://bit.ly/3CIzIt7>); 06.06.2019 р. студенти ОП зустрічалися з Головою Тернопільського осередка Асоціації жінок України "Дія" Ольгою Шахін (<https://bit.ly/3GM4CmV>). Водночас ЕГ звертає увагу, що на постійній систематичній основі такої співпраці із професіоналами-практиками за данною ОП, не відбувається. Спількування зі здобувачами дало можливість зробити висновок, що вони хотіли б більше отримувати практичних навичок і використовувати практичний досвід експертів галузі для формування відповідних фахових компетентностей.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Відповідно до звіту самооцінювання, викладачі ОП регулярно підвищують кваліфікацію, про що свідчать відповідні сертифікати (Пункт 11 запиту ЕГ) (<https://bit.ly/3ENrCld>) Викладачі залучаються до програм міжнародної академічної мобільності, зокрема, завідувач кафедри Собко О. М. в межах академічної мобільності Erasmus+ пройшла стажування у Вроцлавському економічному університеті (Сертифікат STA 201/2018); наукові дослідження в межах стажування на базі Гданського університету, економічний факультет Гданського університету (Сертифікат від 30.06. 2018 р.), Університет Третього віку, Вища школа в Легніці (сертифікат № 9 від 22.05. 2019 року); доцент Турчин Л. пройшла стажування на базі філії Вроцлавського економічного університету в м. Єленья Гура (сертифікат № 04/2020 від 01.02. 2020 року. Гарант ОП, Бойчик І. М., пройшла стажування на ТОВ «Пивоварня «Опілля» (з 23.08.2021 по 15.10.2021 р.). Доцент Рибіна Н. В. пройшла стажування в Україно-американській асоціації працівників вищої школи за програмою «Український освітній вимір в контексті національної вищої школи», (квітень-травень 2019 р.), а також стажування та міжнародний іспит з англійської мови в Канадському коледжі «Global Tesol College» (січень-квітень 2017р.). В ЗУНУ діє Школа професійного розвитку «АКМЕ» як структурний підрозділ навчально-наукового інституту комунікацій, де відбуваються тренінги підвищення психолого-педагогічної кваліфікації вчителів ЗОШ та викладачів ЗВО. Представник Школи професійного розвитку «АКМЕ» на зустрічі 5, Коваль О. Є. розповіла про тренінг-інтенсив розвитку soft- та hard-skills для педагогічних працівників ЗВО - проект "Перезавантаження", участь в якому приймали і викладачі даної ОП: Сляк Г.І., Вашків О. П. (сертифікати у відповідь на Запит ЕГ надано). Стажування здійснюється на основі щорічного Плану підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу за індивідуальними планами (<https://bit.ly/3bAXVHo>) (Пункт 19 Запиту ЕГ). Керівництво ЗУНУ сприяє професійному розвитку НПП, надаючи згоду на проходження стажування, розробляючи власні програми підвищення кваліфікації НПП, укладаючи відповідні угоди з іншими навчальними закладами, організаціями та установами, в т. ч. зарубіжними, інформуючи ОПП про міжнародні проекти в сфері вищої освіти (зокрема, Програмі Європейського Союзу – ERASMUS+, ДААД і ін.), гранти тощо.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У процесі роботи експертною групою з'ясовано (зустрічі 1 та 2), що Колективним договором Західноукраїнського національного університету (<https://bit.ly/3x04Vpm>) передбачено матеріальне стимулювання викладачів: в розділі 3 «Працевлаштування, оплата, стимулювання та нормування праці» визначено види премій, які можуть призначатись працівникам, в т.ч. премії за: підсумками наукової, навчальної, навчально-методичної діяльності за місяць, квартал, півріччя, рік; за результатами проведених заходів, спрямованих на підтримку і розвиток іміджу і ділової репутації Університету (організація й участь у конференціях, симпозиумах, конкурсах, олімпіадах тощо) та інші. Зазначається, що «Розміри премій та їх надання працівникам Університету встановлюються з ініціативи ректора та за поданням деканів факультетів, директорів інститутів, керівників підрозділів, голови профкому та голів профбюро». Також за словами керівництва ЗУНУ відбувається виплата премій НПП за наукові публікації, що індексуються міжнародними наукометричними базами Scopus та/або WoS, що підтверджено під час співбесіди з викладачами. В ЗУНУ діє система рейтингування НПП, визначені критерії та норма бального оцінювання роботи НПП (<https://bit.ly/2QqKTDI>), передбачено врахування рейтингу при моральному та матеріальному стимулюванні та при продовженні трудових відносин.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Процедура добору викладачів є прозорою та публічною. ЗВО має гарні практики матеріальне та моральне заохочення викладачів. У ЗВО налагоджена система професійного розвитку викладачів через програми підвищення кваліфікації та участь у програмах мобільності викладачів та науковців, а також у фахових міжнародних програмах з підвищення кваліфікації науковців. Сформовано механізм рейтингування та критерії бального оцінювання роботи науково-педагогічного працівника.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Відсутність практики залучення на постійній основі роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять за ОП. Рекомендовано сприяти залученню професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять за ОП на постійній основі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 6.1 - 6.3, та 6.5, 6.6 та певною мірою узгодженість за підкритерієм 6.4. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, ЕГ робить висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 6, оскільки визначені слабкі сторони не є суттєвими, критично не впливають на відповідність ОП Критерію 6 та можуть бути виправлені у короткі строки згідно із рекомендаціями ЕГ.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час проведення акредитації ЕГ встановила, що Фінансові ресурси ОП формуються за рахунок коштів державного бюджету на умовах державного замовлення на оплату послуг з підготовки фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством, з дотриманням принципів цільового та ефективного використання коштів, публічності та прозорості у прийнятті рішень. Матеріально-технічна база для забезпечення освітнього процесу за ОП формується на основі загально-університетської бази - використовуються навчальні мультимедійні лабораторії. Якісно організоване інформаційне забезпечення освітнього процесу. В процесі здійснення освітнього процесу використовується платформа Е-навчання на платформі Moodle. Для підготовки здобувачів використовується спеціалізоване ліцензійне ПЗ, яке дозволяє практично засвоїти використання сучасних технологій. Навчально-методичне забезпечення сформовано в повному обсязі, відповідає цілям та ПР освітньої програми, що підтверджується інформацією таблиці 1 та 3 самоаналізу. Повне методичне забезпечення розміщено у освітньому середовищі MOODLE. В процесі здійснення освітнього процесу

використовується платформа Е-навчання на платформі Moodle (<https://moodle.wunu.edu.ua/>). У всіх приміщеннях університету є Wi-Fi, з вільним доступом до Інтернету про що відмітили здобувачі на зустрічі з експертної групою. Функціонує наукова бібліотека університету (<http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/>), електронний каталог (<https://cutt.ly/4Тахххх>), інституційний репозитарій (<http://dspace.wunu.edu.ua/>), каталог сайтів провідних бібліотек світу (<https://cutt.ly/oТахgHr>). Бібліотека ЗУНУ - це потужна інформаційна установа, науковий інформаційний, просвітницький центр університету. Бібліотека входить до світового рейтингу прозорості інституційних репозитаріїв університетів та інших науково-освітніх установ (Transparent Ranking of Repositories) та займає 4 місце в Україні, а у світовому рейтингу інституційних репозитаріїв - 99 позицію. Візитною картою бібліотеки у світовому інформаційному просторі є її Web-сайт (<http://library.wunu.edu.ua>). За останній рік кількість унікальних візитів на сайт бібліотеки сягнула понад 300 тис., географія відвідувань включає 105 країн світу, кількість переглядів – понад мільйон. Бібліотека є учасником проекту «ELibUkr» (Електронна бібліотека України) та членом консорціуму науково-освітніх установ «e-VERUM». Бібліотечний фонд налічує понад 520 тис. примірників наукової, науково-популярної і довідкової літератури, а Електронний каталог – понад 324 тис. записів. Бібліотека обслуговує понад 14000 читачів. Бібліотека ЗУНУ має доступ до електронних баз даних, а саме: База даних видавництва ЛІРА-К., Видавництво "ЦЕНТР НАВЧАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ", Видавництво "КОНДОР", База даних компакт-дисків, Інститут проблем економічного відродження. Потреби здобувачів соціально-побутового характеру забезпечуються наявними базою спортивного комплексу, актовою залом та гуртожитком університету.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В межах зустрічей експертної групи зі здобувачами вищої освіти та НПП встановлено, що доступ до інфраструктури університету та інформаційних ресурсів в межах ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності здійснюється безоплатно. Площа приміщень Університету є достатньою для ефективно організації навчального процесу. Університет вкладає значні кошти в оновлення технічних засобів навчання, а саме постійно здійснюється оновлення програмного забезпечення та платформа Е-навчання на платформі Moodle. В Університеті можливий доступ до мережі Інтернет через WI-FI. Доступ до єдиної електронної бібліотеки ЗУНУ є безоплатним та вільним. Під час освітнього процесу використовується платформа Е-навчання БНАУ на платформі Moodle <https://moodle.wunu.edu.ua/>

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час проведення акредитації ЕГ встановила, що ЗУНУ забезпечує виконання планових ремонтних робіт, оновлення навчально-методичного та бібліотечного фондів, а також закупівлю необхідного обладнання. Зустріч із представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти на ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» засвідчила у цілому про задоволеність студентів освітнім середовищем. Для задоволення культурних, наукових, соціальних потреб організовані спортивні секції та постійно проводяться культурно-масові заходи, майстер-класи, конференції, семінари, тренінги, з залученням як фахівців університету, так і успішних випускників та роботодавців. Під час відеоогляду матеріально-технічної бази експертна група отримала інформацію в обсязі, що дозволяє констатувати факт безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я. Візуальне спостереження експертів, відео та фото звіти дають змогу об'єктивно оцінити належний рівень стану санітарії, техніки безпеки та протипожежної сигналізації. Приміщення навчальних корпусів і гуртожитків забезпечені вогнегасниками, гідрантами, планами евакуації та обладнане всім необхідним для комфорту студентів з особливими потребами. Переконаливим фактом турботливого ставлення до викладачів та студентів є безкоштовна стоянка для велосипедів біля навчального корпусу та гуртожитку. ЗВО дотримується всіх протиепідемічних правил, створенні усі умови для мінімізації ризику інфікування. Під час бесід з навчально-педагогічним персоналом та здобувачами ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» переконалися, що в університеті сформований сприятливий морально-психологічний клімат, який не сприяє появі та поширенню складних конфліктних ситуацій. Для вирішення психологічних проблем здобувачів та НПП в Університеті працює лабораторія психологічної служби ЗУНУ, а також для інтерактивного практичного навчання студентів працює Консультативно-тренінговий центр «АКМЕ» (<http://psr.wunu.edu.ua/fotogalereya/>). Було засвідчено, що умови навчання у цілому забезпечують можливості для задоволення потреб та інтересів студентів. У цілому освітнє середовище в університеті є безпечним та дозволяє задовольнити інтереси та прагнення здобувачів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ встановлено, що для підтримки здобувачів, задоволення їх потреб та інтересів у ЗУНУ функціонують органи студентського самоврядування та первинна профспілкова організація, які представляють інтереси здобувачів на засіданнях Вченої ради, що було підтверджено головою Університетської ради студентів Слотою А. І. та головою Первинної профспілкової організації студентів Шевчуком А. М. під час онлайн-зустрічі з членами ЕГ. Освітня підтримка здобувачів вищої освіти за ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» здійснюється

викладачами кафедри «Підприємництва і торгівлі», що входить до складу Факультету економіки та управління. Для всіх НПП є затверджений графік консультацій. В університеті здійснюється підтримка здобувачів вищої освіти за різними напрямками. Взаємостосунки здобувачів із адміністрацією, щодо організаційних та адміністративних питань переважно реалізуються через кураторів академічних груп, працівників кафедр і деканату. Інформаційна підтримка здобувачів за ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» полягає у наданні необхідної інформації через сайт університету, мережу Інтернет та соціальні мережі, діяльність бібліотеки. Реалізація заходів із соціальної адаптації здобувачів забезпечується деканами, кураторами академічних груп, викладачами та психологом. Співбесіда зі здобувачами підтвердила їх задоволеність освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час проведення акредитації ЕГ встановила, що у ЗУНУ створено достатні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими потребами, зокрема наявні організаційно-технічні умови: пандуси, під'їзні шляхи, шрифт Брайля. В Університеті для забезпечення права на освіту осіб з особливими освітніми потребами розроблено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗУНУ та його відокремлених підрозділах, затвердженому наказом ректора ЗУНУ від 26 березня 2021 року № 129. По даній ОП особи з особливими потребами на даний час не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час онлайн-зустрічі з експертною групою представники студентського самоврядування та здобувачі підтвердили, що в ЗУНУ діє чітка процедура вирішення конфліктних ситуацій, яка регулюється такими документами, як Положенням про порядок врегулювання конфлікту інтересів (<https://www.wunu.edu.ua/corruption/polozena.pdf>), Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (<https://www.wunu.edu.ua/news/academic-integrity/>) головою Первинної профспілкової організації студентів Шевчуком А. М. під час онлайн-зустрічі з членами ЕГ наведено приклади допомоги здобувачам у вирішенні їх проблем, захисту їх інтересів, пояснено, як вирішуються питання в різних областях студентського життя. У ЗУНУ є можливість на головному сайті для усіх учасників освітнього процесу скористатись електронною скринькою довіри (presa@wunu.edu.ua) для анонімного звернення або скарг до адміністрації університету. ЕГ під час онлайн-зустрічей із здобувачами та НПП було встановлено, що всі учасники освітнього процесу в достатній мірі поінформовані з нормативними документами, що регламентують заходи та політику вирішення конфліктів у ЗУНУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Під час проведення акредитації ЕГ встановила, що Площа приміщень Університету є достатньою для ефективної організації навчального процесу. Університет вкладає значні кошти в оновлення технічних засобів навчання. Робота бібліотеки організована на високому рівні (доступ до баз даних, інституційний репозитарій, електронний каталог). Бібліотека ЗУНУ - це потужна інформаційна установа, науковий інформаційний, просвітницький центр університету та є взірцевим прикладом діяльності бібліотек інших українських ЗВО. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, задовольняє їхні потреби та інтереси. НПП та здобувачі вищої освіти мають безкоштовний доступ до користування матеріальними та інформаційними ресурсами університету, необхідними для навчання, викладацької та/або наукової діяльності. Наявність онлайн-ресурсів з навчальними матеріалами. Можливість здійснення навчання дистанційно. В університеті сформований сприятливий морально-психологічний клімат, який не сприяє появі та поширенню складних конфліктних ситуацій. При появі таких ситуацій до їх вирішення активно підключається керівництво ЗВО та студентське самоврядування через Комісію з етики. Якість освітньої та організаційної підтримки студенти оцінили як дуже високу. Можливість отримання консультацій психолога. У ЗУНУ приділяється увага реалізації права на освіту людей з особливими потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

відсутні

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

За результатами акредитаційної експертизи, експертна група вважає, що ОП повністю відповідає Критерію 7 та має ознаки взірцевості. Навчально-методичне забезпечення є достатнім для досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Матеріально-технічні ресурси ЗВО оновлюються кожні 5 років. Високий рівень забезпечення інформаційними ресурсами і технологіями, навчальними аудиторіями з мультимедійним обладнанням та устаткуванням, необхідним для виконання ОП. Університет забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси. Заклад вищої освіти забезпечує ефективну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП. ЕГ встановила наявність кращих практик у ЗВО вирішення психологічних проблем здобувачів та НПП, а також інтерактивного практичного навчання студентів. Заклад вищої освіти приділяє належну увагу до забезпечення умов для здобуття освіти тим здобувачам, що мають особливі освітні потреби. Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій прописані в нормативних документах і ефективно застосовуються на практиці. ОП має високий рівень узгодженості із якісними характеристиками, які мають ознаки взірцевих за підкритеріями 7.1 - 7.6. Взірцевість даного Критерію 7 полягає, у тому, що на базі Університету діє Бібліотека, яка є потужною інформаційною установою, науково інформаційний, просвітницький центр університету та є взірцевим прикладом діяльності бібліотек інших українських ЗВО. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, можна зробити висновок щодо повної відповідності ОП Критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У результаті вивчення внутрішніх нормативних документів ЗУНУ та спілкування з гарантом ОП, керівництвом Університету, академічним персоналом, здобувачами вищої освіти даної ОП, роботодавцями, ЕГ дійшла висновку щодо послідовного дотримання процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУНУ (https://www.wunu.edu.ua/opp/zyao/systemu_vnutr_zabezp_yakosti_osvity.pdf) механізм розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ (<https://www.wunu.edu.ua/organization-of-the-educational-process/>) та Положенням про порядок перегляду (оновлення) освітніх програм, розробленим Навчально-науковим центром моніторингу якості освіти та методичної роботи та затвердженим рішенням Вченої ради ЗУНУ 30 вересня 2020 року, протокол №2 (https://www.wunu.edu.ua/opp/zyao/porjadok_peregljadu_or.pdf). Навчально-науковий центр моніторингу якості освіти та методичної роботи ЗУНУ відповідно до наказу Ректора університету щорічно здійснює перевірки складу груп забезпечення спеціальностей на предмет відповідності фахового рівня членів груп, їх наукового звання і наукового ступеня. Моніторинг та періодичний перегляд ОП «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність» проводиться двічі за останні 2 роки, про що свідчать надані гарантом ОП протокол № 12 від 17.06.2020 та протоколу № 13 від 18.05.2021. Згідно із Аналітичним звітом, складеним на основі протоколу № 13 від 18.05.2021, по даній ОП були внесені зміни, запропоновані наступними стейкхолдерами: Купалова Г. І., завідувачка Українсько-німецької кафедри екологічного менеджменту та підприємництва, директорка Німецько-українського центру економіко-екологічної освіти, науки, підприємництва та культури Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор економічних наук, професорка, Заслужений працівник освіти України; Ратушняк М. М., директор ТОВ «АНТ»; Романишин Р. В., директор ТОВ «Прогрес»; Чичкевич О. І., випускник ОП; Батенко Л. П., кандидат економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана; Тимчук Ірина, здобувач ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зі слів директора Навчально-наукового центру моніторингу якості освіти та методичної роботи Шандрука С. К. (зустріч 7), ЗВО по даній ОП періодично проводиться анкетування здобувачів стосовно задоволення процесом навчання (1 раз на семестр) та даною ОП (1 раз на рік). До формування анкет долучаються представники Студентського самоврядування та Студентського профкому, а також здобувачі (інформація отримана ЕГ на зустрічах з відповідними фокус-групами). Результати анкетування є публічними у представлені у відкритому доступі на веб-

сторінці ЗВО: <https://www.wunu.edu.ua/ensuring-the-quality-of-education/>. На веб-сторінці по даній ОП наявні 9 анкет, з них 7 для здобувачів: «Соціально-психологічне самопочуття», «Освітній процес», «Дотримання етичних норм», «Проходження практики», «Проходження практики проміжна», «Рівень об'єктивності оцінювання», «Рівень задоволення методами навчання» і «Викладання». Здобувачі беруть участь у засіданнях кафедри, де проводиться обговорення ОП. Згідно результатів Аналітичного звіту, здобувач Тимчук Ірина запропонувала внести наступні зміни в ОП: «З метою набуття додаткових професійних якостей здобувачів, їхнього морально-етичного, фізичного та психологічного вдосконалення збільшити перелік вибіркових дисциплін ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Зауваження було враховані: збільшення кількості до 30 ВК. Цю інформацію було підтверджено здобувачем на зустрічі з ЕГ. На зустрічах ЕГ із здобувачами, представниками Студентського самоврядування та Студентського профкому, було встановлено, що загалом студенти задоволені навчальним процесом та особливих побажань щодо його удосконалення немає. Побажання стосувалися перспективи наявності басейну в ЗВО та виходу на очне навчання з дистанційного, що пов'язане з пандемією. Щодо першого побажання – керівництво ЗВО має в планах будівництво басейну, щодо другого – побажання, що не залежить від керівництва ЗВО.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Участь роботодавців у періодичному перегляді ОП та інших процедурах забезпечення якості забезпечена через формальні процедури обговорення змісту ОП під час засідань кафедри, спільних заходах кафедри та роботодавців (підтверджуючі посилання на веб-ресурси зустрічей були надані Гарантом ОП), запроваджений ЗУНУ моніторинг думок стейкхолдерів (анкета «Стейкхолдер» на веб-сайті ЗВО <https://www.wunu.edu.ua/ensuring-the-quality-of-education/>), а також неформальні канали спілкування та налагодженні зв'язків кафедри з роботодавцями. Безпосередньо факт залучення роботодавців підтверджено ЕГ під час зустрічі 6, а також зустрічей 1, 2, 3, 4 та 7. На зустрічі ЕГ з роботодавцями були присутні: Парій М. П., заступник начальника Карпатського відділу Державної регуляторної служби України; Дейнека Ю. П., начальник Управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради; Ковальчук С. В., представник ТОВ «Пивоварня «Опілья»; в тому числі випускник ОП: Чичкевич О. І., комерційний директор ТОВ «ТІСО». Пропозиції, які вносились роботодавцями, враховувалися з моменту започаткування ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» в Університеті. Вибір роботодавців зумовлений регіональним та галузевим аспектами даної ОП. Усі роботодавці підтвердили свою тісну співпрацю з кафедрою через участь в засіданнях кафедри, проведення занять для студентів ОП, надання для здобувачів бази для проходження практики та запрошення на роботу випускників кафедри. Згідно результатів Аналітичного звіту, Ратушняк М. М., директор ТОВ «АНТ» запропонував «посилити увагу до формування у випускників стійкого розуміння необхідності ведення торговельного бізнесу в рамках існуючого нормативно-правового поля, в тому числі захисту торгових марок»; Романишин Р. В., директор ТОВ «Прогрес» запропонував «звернути увагу на необхідність посилення у випускників адаптаційних навиків та відкритості до інновацій в частині застосування нових організаційних форм торговельного бізнесу в умовах сучасних викликів». Усі пропозиції були взяті до уваги.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ЗУНУ працює Центр працевлаштування і зв'язків з випускниками, а також розміщена інформація на веб-сторінці ЗВО (<https://www.wunu.edu.ua/employment-and-relations-with-graduates>) про можливі вакансії для студентів та можливість зворотного зв'язку випускників через заповнення відповідної анкети, а також написання відгуку про навчання в ЗУНУ. Також випускники мають особистий контакт з представниками ЗВО та запрошуються до участі у різних заходах (Дні факультету, Дні відкритих дверей тощо). Інформація була підтверджена Керівником центру працевлаштування і зв'язків з випускниками Карпиком Я. М. (на зустрічі 7) та випускниками (на зустрічі 6): Цибульським Сергієм, Пачашинським Ігорем, Гаврилюк Анастасією, Шиптицьким Василем та Чичкевичом Олександром. Випускники діляться своїм досвідом та висловлюють пропозиції щодо покращення змісту підготовки за даною ОП. Наприклад, випускник ОП Чичкевич О. І. запропонував «Посилити здатність магістрів підприємництва, торгівлі та біржової діяльності приймати оптимальні управлінські рішення щодо діяльності виробничо-торговельних підприємств з урахуванням сучасних активних міжгалузевих, галузевих і внутрішньовиробничих логістичних потоків». Пропозиція була взята до уваги, представлена в Аналітичному звіті та підтверджена випускником на зустрічі з ЕГ.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На зустрічі 7 з ЕГ директор Навчально-наукового центру моніторингу якості освіти та методичної роботи Шандрук С. К. розповів про багаторівневу систему забезпечення якості надає можливість для своєчасного реагування на виявлені недоліки в ОП, а саме: 1) здобувачі освіти та їх ініціативні групи, які здійснюють моніторинг якості освіти; 2) кафедри, гарант ОП, НПП, які забезпечують основні освітні компоненти; 3) загальноуніверситетські підрозділи, що відповідають за реалізацію заходів із забезпечення якості; 4) ректор та Вчена рада університету, яка приймає рішення щодо стратегії та політики забезпечення якості. Основним організаційним підрозділом із забезпечення якості освіти є Навчально-науковий центр моніторингу якості освіти та методичної роботи

(<https://www.wunu.edu.ua/university/units/department-mqemw/>). Згідно Витягу з протоколу № 13 від 18.05.2021 розширеного засідання кафедри підприємництва і торгівлі ЗУНУ були виділені наступні недоліки: 1) Парій М.П. зазначив, що «важливим є вивчення студентами таких дисциплін, які дали б їм змогу добре орієнтуватись в регуляторній політиці держави щодо підприємництва, а особливо - щодо ліцензування і патентування у підприємстві». Враховано при формуванні переліку вибіркового дисциплін; 2) Ратушняк М.М. звернув увагу на забезпечення такої компетентності, як «здатність організувати та адаптувати діяльність у підприємстві та торгівлі з дотриманням нормативно-правових вимог у сфері інтелектуальної власності». Враховано при впровадженні ОК 7 «Економіка та управління торговим підприємством»; 3) Чичкевич О.І., звернув увагу на потребу вивчення студентами питань логістичного забезпечення виробничо-комерційної діяльності. Враховано при впровадженні ВК «Комерційна логістика».

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У 2017 році в ЗВО проходила первинна акредитація ОП зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Відповідно до пропозицій та зауважень експертної комісії, були впроваджені певні зміни та удосконалення. Ознайомлення із рядом інформації дало можливість ЕГ переконатися у наступному: 1) блок дисциплін розширено окремими дисциплінами іноземною мовою, зокрема блок обов'язкових дисциплін включає ОК "Ділові комунікації англійською мовою", а також серед вибіркового дисциплін запропоновано для вивчення дисципліни іноземною мовою: «Інтелектуальний бізнес», «Технології організації та ведення ІТ-бізнесу», «Управління вартістю підприємства» та «Управління розвитком компанії»; 2) розширено навчальний процес за рахунок використання інформаційних технологій (Zoom, Moodle), зокрема заплановане використання демоверсії програмного забезпечення «Логістика» (зі слів гаранта ОП); 3) активізовано участь студентів у виконанні науково-дослідних робіт у рамках освітньо-наукових проектів і конкурсів (участь у зборі та аналізованні даних для науково-дослідних робіт: «Консультування з питань комерційної діяльності» (договір ПМ-47-2019 від 01 серпня 2019 р.); «Науково-прикладне консультування в частині новелізації напрямів розвитку громадських організацій» (договір ПМ-28-2020 від 15 червня 2020 р.); «Наукове консультування з підвищення екологічної грамотності в напрямку розвитку підприємства» (договір ПТ-23-2021 від 09 березня 2021 р.).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Усі учасники академічної спільноти регулярно залучаються до процедур забезпечення якості ОП, а саме розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. До процедур забезпечення якості ОП залучаються представники підприємств, що є потенційними роботодавцями, здобувачі та випускники даної ОП, НПП що працюють на даній ОП, а також керівництво ЗВО та спеціально створений для цілей забезпечення якості освіти Навчально-науковий центр моніторингу якості освіти та методичної роботи. Центр складається з кількох підрозділів, що займаються розробленням, затвердженням, моніторингом та періодичним переглядом ОП, анкетуванням здобувачів, підвищенням кваліфікації НПП, плануванням навчально-методичних видань та ліцензійними умовами. Проектні групи конкретних ОП, що затверджуються відповідними наказами ректора ЗУНУ здійснюють безпосередню розробку та оновлення ОП згідно із діючими вимогами законодавства та ЗВО, а також роз'ясненнями Навчально-наукового центру моніторингу якості освіти та методичної роботи. Результати моніторингу ОП та анкетування стейкхолдерів представлені на сайті без зазначення періоду проведення, а також вказання фактичного стану, а не в динаміці (порівнянні з попередніми результатами), без зазначення величини опитуваної фокус групи.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В ЗВО є численна кількість Положень, що регулюють процес внутрішнього забезпечення якості ОП, а також діє Навчально-науковий центр моніторингу якості освіти та методичної роботи, що складається з кількох підрозділів, що займаються розробленням, затвердженням, моніторингом та періодичним переглядом ОП, анкетуванням здобувачів, підвищенням кваліфікації НПП, плануванням навчально-методичних видань та ліцензійними умовами. Проектні групи, групи забезпечення спеціальності та кафедри здійснюють безпосередню розробку та оновлення ОП згідно із діючими вимогами на основі наказів ректора ЗУНУ та роз'яснень Навчально-наукового центру моніторингу якості освіти та методичної роботи. Зауваження та побажання усіх груп стейкхолдерів враховуються в ОП. Зауваження, що були надані у ході первинної акредитації ОП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» у 2017 році експертною комісією були враховані ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Результати моніторингу ОП та анкетування стейкхолдерів представлені на сайті без зазначення періоду проведення, а також вказання фактичного стану, а не в динаміці (порівнянні з попередніми результатами), без зазначення величини опитуваної фокус групи. Рекомендовано оприлюднювати моніторинг та внесені зміни в ОП у динаміці та відображати впровадження змін. Також пропонується вказувати період анкетування та кількість анкетованих стейкхолдерів по відношенню до загальної кількості стейкхолдерів, що можуть бути опитаними (наприклад, кількість опитаних здобувачів до загальної кількості здобувачів ОП).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 8.1 - 8.6 та певною мірою узгодженість за підкритерієм 8.7. В ЗВО розроблена широка система внутрішнього забезпечення якості освіти, запроваджена система періодичного перегляду ОП, залучення для цього різних груп стейкхолдерів, а також впроваджені механізми моніторингу ОП. ОП у контексті Критерію 8 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група підтверджує, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу за даною ОП є чіткими, зрозумілими та описані у відповідних нормативних документах, які є доступними на сайті ЗУНУ за посиланнями (https://www.wunu.edu.ua/public_information/founding-documents/): Правила внутрішнього розпорядку, Статут ЗУНУ; за посиланням (<https://www.wunu.edu.ua/organization-of-the-educational-process/>) розміщено: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів вищої освіти; Положення про переведення здобувачів вищої освіти на вакантні місця державного замовлення; Положення про дистанційне навчання; Положення про формування вибіркової частини навчальних планів; Порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін; Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти; Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії; Положення про порядок відпрацювання пропущених занять здобувачами вищої освіти денної форми навчання; Положення про порядок перезарахування результатів навчання; Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти; Положення про індивідуальний навчальний план студента та ін. За посиланням (<https://www.wunu.edu.ua/news/academic-integrity/>) на сайті ЗУНУ розміщено: Кодекс академічної доброчесності, Положення про сприяння академічній доброчесності, Положення про комісію з доброчесності та наукової етики, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти, Концепція протидії плагіату при підготовці кваліфікаційних робіт, Положення про порядок врегулювання конфлікту інтересів, Етичний Кодекс, Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій та інші. Всі правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є доступними та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу, що було підтверджено під час спілкування ЕГ з професорсько-викладацьким складом, здобувачами, представниками структурних підрозділів. З метою налагодження ефективної комунікації з усіма зацікавленими сторонами та популяризації своєї діяльності випускова кафедра підприємництва і торгівлі має власну активну сторінку в facebook (<https://www.facebook.com/pt.wunu.edu.ua/>), Інстаграм (<https://www.instagram.com/pt.zunu/?igshid=1ulnzfrwsdp50>), публік-канал кафедри підприємництва і торгівлі в Телеграмі (t.me/pt_wunu).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному веб-сайті ЗВО за посиланням (<https://www.wunu.edu.ua/master-po-op/>) розташовано проект ОП 2021 р., результати обговорення та скринька для пропозицій за ОП, за якими ведеться підготовка здобувачів вищої освіти в ЗУНУ. ЕГ не змогла пересвідчитися щодо коректного дотримання термінів оприлюднення для громадського обговорення проекту ОП "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" та змін до нього на офіційному сайті не пізніше як за 1 місяць до їхнього розгляду. Ця вимога потрібна для того, щоби гарантувати можливість для стейкхолдерів подавати свої пропозиції та зауваження до відповідного проекту ОП, проте на зустрічах зі стейкхолдерами було підтверджено, що обговорення цієї освітньої програми велося дуже активно, пропозиції були

враховані, а таблиця пропозицій від стейкхолдерів є опублікованою на вебсайті ЗУНУ за посиланням (<https://bit.ly/3oaRY8P>). ЕГ прийшла до висновку, що хоча не вдалося пересвідчитися чи була оприлюднена інформація щодо завчасного обговорення проєкту ОП, проте після обговорення цього питання зі стейкхолдерами, ЕГ переконалася, що зауваження та пропозиції від зацікавлених сторін були отримані та враховані.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертна група засвідчує, що освітня програма є у вільному доступі на сайті ЗУНУ (<https://bit.ly/3BGY4lG>). У ній прописано цілі, програмні результати навчання та компоненти. Зазначена інформація на сайті в повному обсязі задовольняє вимогу поінформованості щодо вступу на обрану програму, цілей, очікуваних результатів та освітніх компонентів. На онлайн зустрічі зі здобувачами вищої освіти було підтверджено їх обізнаність щодо доступності інформації як на сайті, так і у системі дистанційного навчання (<https://moodle.wunu.edu.ua/>). Інформацію оприлюднено вчасно, в обсязі, достатньому для інформування відповідних стейкхолдерів та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу є загальнодоступним та знаходиться у відкритому доступі на сайті ЗУНУ. ЗВО здійснює прозору, зрозумілу та публічну діяльність за освітньою програмою, що створює публічну довіру до його діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ не змогла пересвідчитися щодо коректного дотримання термінів оприлюднення для громадського обговорення проєкту ОП “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність” та змін до нього на офіційному сайті не пізніше як за 1 місяць до їхнього розгляду. Рекомендовано зазначити дати публікації та/або проведення заходів на сайті Університету, що підвищить загальну інформативність сайту.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 9.1 та 9.3 та певною мірою узгодженість за підкритерієм 9.2. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, ЕГ робить висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 9, оскільки визначені слабкі сторони не є суттєвими, критично не впливають на відповідність ОП Критерію 9 та можуть бути виправлені у короткі строки згідно із рекомендаціями ЕГ.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

26. 10. 2021 р. о 17.00-17.40 згідно Програми візиту мала відбутися відкрита зустріч, але вона не відбулася, бо на неї ніхто не прийшов.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Сталінська Олена Вікторівна

Члени експертної групи

Петрик Ілона Владиславівна

Троян Владислава Ігорівна